

Risc de mortalitat en cronicitat segons l'entorn d'atenció a la persona

M Medina, M Torres, S Sánchez-Coll, A Casellas, E Martínez-Solanas, D Piedra, A Dalmau-Bueno, M Espallargues

Salut/Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Generalitat de Catalunya

RICAPPS
Red de Investigación en Cronicidad Atención Primaria y Transición al Salud

Introducció

Les persones amb malalties cròniques amb necessitats complexes d'atenció (PCC) i aquelles amb malalties cròniques avançades (MACA) requereixen d'atencions específiques. Segons les seves característiques i necessitats de salut i socials, poden ser ateses de manera ambulatoria (a l'atenció primària i/o en d'altres nivells assistencials), al seu domicili (programa d'atenció domiciliària de la primària –ATDOM-) o en residències geriàtriques.

Objectiu

Determinar el risc de mortalitat en PCC i MACA segons l'entorn d'atenció, en comparació amb població no PCC ni MACA que s'atén de manera ambulatoria.

Material i mètodes

Anàlisi descriptiva de les persones de 65 anys o més assegurades a Catalunya l'any 2023. Els pacients es classifiquen en 9 grups segons diagnòstics actius de cronicitat (PCC, MACA o sense cronicitat) i segons l'entorn d'atenció: ambulatori, ATDOM o residència. Regressió de Poisson estratificada per sexe i edat (de 65 a 79 anys i 80 anys o més) amb la situació de cronicitat i entorn d'atenció com a exposició, ajustant per edats quinquenals per calcular els riscos relatius (RR) de mortalitat (IC95% i p valor associats).

Resultats

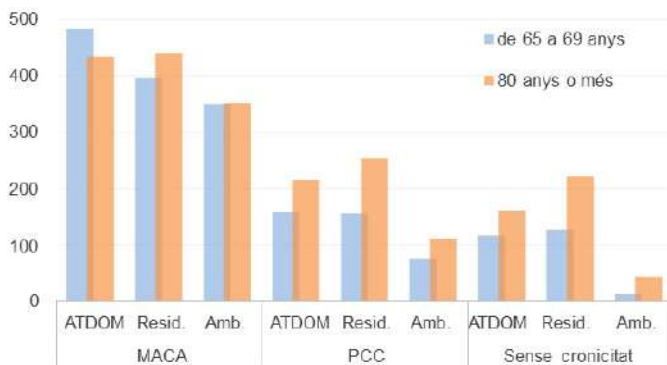
Distribució dels casos i prevalença de MACA i PCC

Entorn d'atenció	Nombre de casos				Prevalença	
	MACA	PCC	Sense cronicitat	Total	MACA	PCC
ATDOM	4.482	37.214	25.569	67.265	6,7%	55,3%
Residència	3.145	24.257	22.493	49.895	6,3%	48,6%
Ambulatori	2.462	59.756	1.307.205	1.369.423	0,2%	4,4%
Total	10.089	121.227	1.355.267	1.486.583	0,7%	8,2%

El 75,6% de MACA estava en residències o en ATDOM. El 50,7% de PCC estava en residències o en ATDOM.

Es van observar diferències estadísticament significatives entre tots els grups analitzats.

Taxes de mortalitat (per 1000) segons l'entorn d'atenció, situació de cronicitat i edat

Risc relatiu de mortalitat segons l'entorn d'atenció i situació de cronicitat, per edat i sexe

Situació de cronicitat	Entorn d'atenció	De 65 a 79 anys		80 anys o més	
		Dones	Homes	Dones	Homes
MACA	ATDOM	59,96	32,80	11,80	9,13
	Residència	48,19	29,84	12,46	9,67
	Ambulatori	49,95	21,41	8,95	7,18
PCC	ATDOM	17,41	12,18	5,64	5,00
	Residència	17,58	11,94	6,99	5,73
	Ambulatori	7,49	5,66	2,62	2,50
Sense cronicitat	ATDOM	11,30	10,26	4,06	4,09
	Residència	14,20	9,71	8,07	5,13

La categoria de referència pel càlcul del risc relatiu de mortalitat és població sense cronicitat que s'atén a l'entorn ambulatori.
Amb.: entorn ambulatori; ATDOM: atenció domiciliària; MACA: malaltia crònica avançada; PCC: pacient crònic complex; Resid.: residència

Conclusions

- Les persones amb MACA tenen un risc de mortalitat més elevat en tots els entorns d'atenció.
- El risc de mortalitat de PCC en ATDOM o residències és el doble que en l'entorn ambulatori.
- En majors de 80 anys, les diferències entre grups en el risc relatiu de mortalitat són menors.
- L'entorn d'atenció és un aspecte a tenir en compte en l'abordatge de persones amb malalties cròniques complexes i amb malalties cròniques avançades.

Contacte: mmedinap@gencat.cat